

Budapesti Ügyvédi Kamara
1055 Budapest, Szalay u. 7.
Összeférhetetlenségi Bizottság
Dr. Zsolnay András elnök úr részére

Tisztelt Elnök Úr!

Alulírott dr. Garajszki Zoltán (1037 Budapest, Remetehegyi út 194/b.), mint a Garajszki Ügyvédi Iroda (továbbiakban: Iroda) alapítója, tagfelvételi kérelmemmel párhuzamosan, azzal kapcsolatban az alábbi

állásfoglalás kiadása iránti kérelemmel

fordulok a t. Bizottsághoz.

Jelen kérelmemmel párhuzamosan benyújtott beadványomban újonnan alapított, egyszemélyes ügyvédi irodám felvételét kértem az ügyvédi irodák, és magam az ügyvédek névjegyzékébe. Ezen kérelem egyik kötelező mellékletként olyan nyilatkozat aláírását kérik tőlem, melyet csak a t. Bizottság állásfoglalásának birtokában tehetek, ugyanis jelenleg bejegyzett könyvvizsgálóként könyvvizsgálói tevékenységet végzek, és terveim szerint ezt ügyvédi munkámmal párhuzamosan is gyakorolnám. A könyvvizsgálói munkát könyvvizsgálói társaságomban (Anker-Auditor Kft., melynek 1991. évi alapítása óta tagja is vagyok) (senior) audit partnerként, alkalmazotti státuszban végzem. A tevékenység végzésének ezen formája ugyan megváltoztatható személyesen közreműködő tagi jogviszonyra, de számomra úgy tűnik, mindkettő jogi megítélése azonos az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. tv. (a továbbiakban: Üt.) 6. § (1) bek. a) pontja szerint. Az Anker-Auditor Kft-n belüli tevékenységem a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról és a könyvvizsgálói tevékenységről szóló 1997. évi LV. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 26. § (2) bekezdésében megjelölt könyvvizsgálói tevékenységben és a Kkt. 27. §-ában megjelölt, könyvvizsgáló által végezhető egyéb tevékenységekben merül ki, kivéve az oktatói tevékenységet (Kkt. 27. § c) pont) (e tevékenységet nem alkalmazottként végzem), a könyvvezetést (Kkt. 27. § d) pont) és az igazságügyi könyvszakértői munkát.

Kérdésem abban áll, hogy a fenti tevékenységekre kiterjed-e az Üt. 6. § (2) bekezdésében foglalt mentességi feltétel.

Álláspontom e kérdésben a következő.

1. Jogértelmezés a tevékenységi szabályok alapján

A könyvvizsgálói tevékenység kereteit a Kkt. III. fejezete rögzíti.

Alapvető szabályok

26. § (1) Könyvvizsgálói tevékenységet kizárólag a kamara tagja és a kamarai nyilvántartásba bejegyzett könyvvizsgálói társaság végezhet.

*(2) E törvény alkalmazásában **könyvvizsgálói tevékenység:***

a) a számviteli törvény hatálya alá tartozó gazdálkodó szervezetnél a beszámoló felülvizsgálata, szabályszerűségének, megbízhatóságának, hitelességének tanúsítása annak érdekében, hogy az megbízható és valós összképet adjon a gazdálkodó szervezet vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről,

b) a gazdasági társaságok, a szövetkezetek, az egyéb szervezetek alapításakor, átalakulásakor, megszűnésekor a törvényekben előírt értékelési, ellenőrzési, véleményezési, záradékolási feladatok ellátása,

c) a könyvvizsgálók más törvényben meghatározott feladatának elvégzése.

27. § A kamarai tagsággal rendelkező **könyvvizsgáló által ellátható - a 26. § (2) bekezdése alá nem tartozó - tevékenységek:**

- a) a gazdálkodó szervezetek működésének átvilágítása, értékelése,
- b) a gazdálkodó szervezetek alapításával, átalakulásával, megszűnésével, folyamatos működésével, gazdálkodásával, információs rendszerével kapcsolatos pénzügyi, adó-, számviteli és kapcsolódó számítástechnikai, szervezési **szakértői tevékenység**, szakvélemény készítése, az ezekkel kapcsolatos tanácsadás, ideértve - külön jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén - az igazságügyi könyvszakértői tevékenységet is,
- c) számviteli, ellenőrzési, pénzügyi, könyvvizsgálói szakoktatás, továbbképzés, vizsgáztatás,
- d) egyszeres és kettős könyvvezetés.

28. § A kamarai tag a 26. § (2) bekezdésében és a 27. §-ban felsoroltakon kívül folytathat minden olyan tevékenységet, amely a könyvvizsgálói tevékenységgel - a kamarai etikai szabályzatban foglaltakat is figyelembe véve - összeegyeztethető, amely nem sérti a könyvvizsgáló szakmai függetlenségét.

Függetlenség

29. § (1) A kamarai tag - annak érdekében, hogy szakmai függetlenségét megőrizze - nem végezhet olyan tevékenységet, amely veszélyezteti a független könyvvizsgálói vélemény kialakítását.

(2) **A kamarai tag a könyvvizsgálói tevékenység során jelentéseinek készítésekor független szakértőként köteles eljárni.** A kamarai tag könyvvizsgálói tevékenységre megbízást csak akkor fogadhat el, ha az nem veszélyezteti a független véleményalkotást.

(3) A kamarai tagot könyvvizsgálói tevékenysége során, véleményalkotásában megbízza vagy munkáltatója - kivéve a bejegyzett könyvvizsgálói társaság szakmai vezetését, figyelemmel a 30. § (3) bekezdésében foglaltakra is - nem utasíthatja, és senki nem befolyásolhatja.”

Az idézett szabályok alapján a könyvvizsgálói tevékenység két csoportra osztható. Egyrészt ide tartoznak a Kkt. 26. § (2) bekezdésében megjelölt, szűk értelemben vett, könyvvizsgálói tevékenységek, valamint a Kkt. 27. §-ában megjelölt, egyéb, a könyvvizsgáló által végezhető tevékenységek. A Kkt. 26. § (2) bek. alatti tevékenységek minden esetben jogszabályokban (elsősorban a számvitelről szóló 2000. évi C. tv. – a továbbiakban: Szvt. – X. fejezetében) kerülnek részletesen szabályozásra. **A könyvvizsgáló ezen tevékenysége minden esetben jelentés kiadására irányul, melyet maga a Kkt. 29. § (2) bekezdése minősít szakértői tevékenységnek.**

A Kkt. 27. § alá tartozó feladatokat több csoportra oszthatjuk.

A Kkt. 27. § a) pontja alá tartozó tevékenységek általában szintén jelentés kiadására irányulnak, ezért egyrészt a 29. § (2) bek. alapján, de a tevékenységek tartalmát illetően egyébként is szintén szakértői tevékenységek.

A Kkt. 27. § b) pontjában rögzített tevékenységek is egyrészt deklaráltan szakértői tevékenységek, másrészt tartalmuk szerint „*az ezekkel kapcsolatos tanácsadás*” szintén e körbe sorolandó olyannyira, hogy maga a törvényhely érti ide az igazságügyi tevékenységet is. Kiemelem, hogy az e körbe tartozó tanácsadói tevékenységek gyakorlását ügyvéd részére az Üt. 5. § (3) bek. a)-c) pontjai szintén lehetővé teszik.

A Kkt. 27. § c) pontja alá tartozó oktatói munkát nem alkalmazottként, hanem elsősorban meghívott előadóként (többek közt az ELTE ÁJTK Pénzügyi Jogi tanszéke oktatójaként) végzem. E tevékenységem gyakorlását egyébként az Üt. 6. (2) bek. a)-b) pontjai ügyvéd részére szintén lehetővé teszi.

A Kkt. 27. § d) pontjában megjelölt könyvvezetési tevékenységet mintegy 15 éve nem gyakorlom és azt a jövőben sem tervezem.

A Kkt. egyébként következetesen tekinti a könyvvizsgálói munkát szakértői munkának. Ezt domborítja ki azzal is, amikor a Magyar Könyvvizsgálói Kamarán belül „Szakértői bizottság” elnevezéssel hoz létre szervet a „*a könyvvizsgáló körébe tartozó elméleti és gyakorlati, könyvvizsgálói szakmai kérdésekben*” véleménynyilvánításra és egyéb, a könyvvizsgálói munkával kapcsolatos szakmai kérdések megválaszolására. (Kkt. 55. §)

A fentiekben részletezett tevékenységek kereteinek állandóságát – garanciális elemként – a Kkt. két ponton is rögzíti. Egyrészt a 19. § a) pontjában előírja, hogy „Könyvvizsgálói társaság keretében könyvvizsgálói tevékenység abban az esetben folytatható, ha a gazdasági társaság vagy szervezet cégbíróságon bejegyzett, illetőleg cégbírósági bejegyzésre benyújtott tevékenységi körében csak a 26. és 27. § szerinti tevékenységet jelölték meg”, azaz az Anker-Auditor Kft. keretein belül nem is végezhető más munka, mint a kérdésben részletezettek. Másrészt saját tevékenységem független végzésének a Kkt. 29. § (3) bek. rögzített garanciája a következő szabály: „A kamarai tagot könyvvizsgálói tevékenysége során, véleményalkotásában megbízója vagy munkáltatója ... nem utasíthatja, és senki nem befolyásolhatja.”. Mivel tehát munkaadómnál nem csak beosztásomnál és pozíciómnál fogva nincs olyan főnököm, aki utasítana, munkavégzésem függetlenségének törvényi biztosítéka is van, ezért ezen oldalról is biztosított, hogy a jövőben is tevékenységem a kérdésben megjelöltekre korlátozódjon.

2. A kérdés közelítése a MÜK gyakorlata oldaláról

2005. év elején a Magyar Könyvvizsgálói Kamara (továbbiakban: MKVK) etikai bizottságában (amelynek folyamatosan dolgozó póttagja vagyok) egy szegedi ügyvéd ügyét vizsgáltuk. Megállapítottuk, hogy az MKVK oldaláról a könyvvizsgálói és az ügyvédi tevékenység együttes gyakorlása nem vet fel etikai aggályt, kivéve, ha az Üt. alapján összeférhetetlenség állna fenn, amely – a jogsértés ténye miatt – az MKVK oldaláról is etikai vétséget eredményezne. Az ügyvéd úr úgy érvelt, hogy tevékenységére az Üt. 6. § (2) bek. c) pontja szerinti mentesség vonatkozik, ami azt jelenti, hogy azok a tevékenységek, melyeket igazságügyi szakértőként is lehet gyakorolni – a könyvszakértői tevékenység pont ilyen – de azt nem igazságügyiként teszi, az Üt. alapján engedélyezett. A kérdés eldöntése érdekében átirattal fordultunk dr. Horváth Jenő elnök úrhoz, aki MÜK2005/43. sz. válaszlevelében – miután idézte az Üt. 5. § (3) bek. a) és c) pontját, valamint a 6. § (2) bek. c) pontját – megállapította a következőket: „E szabályok alapján azt kell megállapítanunk, hogy dr. Borzi Miklós könyvvizsgálói tevékenység végzésére jogosult.” (Dr. Borzi Miklós egyébként kifejezetten hozzájárult, hogy a citált MÜK2005/43. sz. levelet tagfelvételi kérelmemhez mellékeljem, sőt, akár publikáljam is, akár – döntésem szerint – nevének feltüntetése mellett.)

A Pesti Ügyvéd 2005. augusztusi számában megjelent és az interneten is publikált Összeférhetetlenségi bizottsági állásfoglalás hasonló következtetésre jutott, mikor egy orvos esetén állapította meg, hogy „dr. XY ügyvéd orvosi szakképesítéseinek tényleges gyakorlása ... az ügyvédi tevékenységgel nem összeférhetetlen”.

A fentiek alapján azt a következtetést vontam le, hogy a MÜK álláspontja az Üt. 6. § (2) bek. tágabb értelmezését részesíti előnyben, és a szakértői szintű többletképesítéseknek az ügyvédi tevékenységgel való együttes gyakorlását nem tekinti olyannak, mint amely az ügyvédi hivatás gyakorlását veszélyeztetné. Az ügyvédek számának – utóbbi időkben tapasztalt – jelentős emelkedésére tekintettel megjegyzem, hogy a bejegyzett könyvvizsgálói státusz megszerzéséhez – a szakirányú felsőfokú képesítés megszerzését követően – hozzávetőleg 10-13 év alatt, számviteli területen szerzett gyakorlat megszerzése, kötelező és drága tanfolyam elvégzése, számos igen nehezen abszolválható vizsga letétele, valamint mindezek után könyvvizsgáló asszisztensi gyakorlat szükséges, ezért esetem valószínűleg nem tekinthető tömegproblémának.

Mindezek alapján – kedvező döntésükben reménykedve – várom mielőbbi állásfoglalásukat.

Budapest, 2006. február 3.

(Dr. Garajszki Zoltán)